

בית מדרש "שערים"

לפרטים ולהרשמה: 09-7700354 | hesderypt@gmail.com
מתניה הר מלך: 052-4760301 | matan280@gmail.com

בית מדרש שערים תשע"ח ישיבת ההסדר אמית אורות שאול

בית המדרש שערים מבקש להעניק לכל תלמיד את ההזדמנות להיכנס לעולם התורה בשער ההולם את אישיותו: תלמוד, אגדה והגות או מקרא ומדרש, וממנו לעצב את זיקתו לבורא עולם, לעמו ולתורתו ולהצמיח אנשי תלמידי חכמים בעלי ידע תורני מקיף ומקצועי, מומחים בתחומם, בעלי אופקי מחשבה ותרבות רחבים, אשר יבשרו בשורה של התחדשות רוחנית, תרבותית וחברתית לעולם התורה ולעם ישראל כולו: כרבנים, מחנכים, יוצרים או בכל תחום עשייה אחר.

התוכנית מיועדת לתלמידי ישיבות גבוהות או ישיבות הסדר משיעור ד' ומעלה, אברכים ורווקים, או מי שסיימו שירות צבאי מלא ויימצאו מתאימים.

"ואתדבק
לפום מה
דמשער
בלביה"

(זוהר ח"א קג ע"ב)

עקרונות

ואנשי רוח מתוך רצון להצמיח אנשי תורה המעורבים בדעת עם הבריות.

בראש כל חבורה יעמוד ראש חבורה שיהיה אחראי לקשר האישי ולפיתוח השיח רוחני והנפשי עם כל תלמיד, זאת בנוסף להדרכה לימודית מדויקת שתכוון את התלמיד ליצירת איזון בין המסגרת של החבורה ובין כישורנותיו רצונותיו וצרכיו האישיים. ראש החבורה יהיה אחראי גם על יצירת מפגשים רחניים שיעסקו בעבודת הנפש ובתיקון המידות.

מסגרת הלימודים ותנאים

משך התוכנית 3 שנים עם אפשרות הרחבה לשנה רביעית. מצריכה השתתפות בשבוע לימודים מלא. בקשות חריגות יידונו לגופן, בדגש על בעלי משפחות.

שכ"ל: רווק - יקבל אש"ל ויחויב בשכ"ל | נשוי במסגרת ההסדר - יקבל תמיכה על פי קריטריונים | נשוי לאחר מסגרת ההסדר - יקבל דירה או מלגה.

בית המדרש שערים יפעל במתכונת של חבורות לומדות בנושאי הלימוד ובסוגיות של עבודת ה' ותיקון הנפש, תוך הדגשה של האיכות הלימודית והנפשית המיוחדת המתרחשת בחבורה.

הלמידה תהיה יסודית, מקצועית ותשלב עיון מעמיק עם תביעה לרכישת ידע מקיף על ידי לימודי בקיאות מונחים - איש איש בתחומו.

שילוב ישן וחדש: לימוד בדרכים המסורות לנו מדור דור, במסורת חז"ל, המפרשים והישיבות, מחד גיסא; ושימוש בכלים חדשים ובידע מדעי ותרבותי כדי להעמיק את הלימוד, מאידך.

השאיפה ליצירה תהווה חלק מרכזי מההוויה הלימודית. התלמידים יעסקו בכתיבה ובדרכים נוספות של יצירה אישית ומשותפת, מתוך מגמה להצמיח אנשי תורה מקוריים ויצירתיים.

יוקצה זמן לחשיפה לתהליכי עומק תרבותיים, היכרות עם מפעלים ומוסדות חברתיים, מפגש עם אינטלקטואלים

סדר ערב	סדר צהריים	סדר בוקר	ראשון
בקיאות בגמרא	הרצוג/ הלכה	הרצוג/שערים	שני
בקיאות בגמרא	הלכה/אשנב-גמרא	שערים: גמרא/אגדה/תנ"ך	שלישי
בקיאות בגמרא	הלכה/אשנב-תנ"ך	שערים: גמרא/אגדה/תנ"ך	רביעי
בקיאות בגמרא	בד"ד- בכל דרך דעהו	שערים: גמרא/אגדה/תנ"ך	חמישי
בקיאות בגמרא	הלכה/ אשנב- אגדה	שיעור כללי	

הפסקות צהריים ומנוחה

שער: כולל 4-5 סדרים (תלמידי הרצוג **אשנב:** יחידה עצמאית, שמשותפים בה חברי השער של אותו אשנב. פתוח לכלל תלמידי שערים. דורשת הקדשת סדר אחד ללימוד לקראת השיעור. **בד"ד:** "בכל דרכיך דעתו" - תכנית יצטרכו למצוא זמן נוסף), 2 שיעורי בוקר והשתתפות באשנב של אותו השער (המתרחש בצהריים) נכל שער יגדיר את זמניו בפני עצמו].

שיעור ה' מתחיל באלול את מתכונת שערים וכל תלמיד יבחר אחת משתי אפשרויות: 1. שער מרכזי + אשנב של שער אחר 2. שער מרכזי + לימוד הלכה.

סדר צהריים של יום שלישי (כולל הפסקת הצהריים שבו), יוקדש לתוכנית בד"ד, (עבור תלמידי הרצוג - אחה"צ זה מהווה חלק מתוכנית הלימודים שלהם).

סדרי ערב יוקדשו ללימוד גמ' בקיאות - עם חברות צעירות (נדגיש שהתוכנית דורשת מכל תלמיד ללמוד גמ' או הלכה על הסדר, גם אם בחר בשערי אגדה/תנ"ך).

שיעור ד' יצטרפו בחנוכה. לאחר מספר שבועות של הכנה יצטרפו לשערים. (עבור שיעור ד', מי שבחר בשער אגדה/תנ"ך, יידרש לקחת גם את אשנב הגמ', על מנת שיהיה שותף לסדר הישיבתי העיוני).

ישיבת אמי"ת אורות שאול חרטה
על דגלה כאחת ממשימותיה,
להעמיד אנשי חינוך, בעלי נפש
רחבה, ויכולות הוראה עשירות,
לצד ידיעה מעמיקה ורחבה
בתחומי הידע הרלוונטיים.
זאת מתוך הבנה כי עתידו של
עם ישראל מצוי בעיקר בחינוך
והוראה, והעשייה החינוכית חייבת
להתחדש ולהתעשר בכל הכלים
ישנים גם חדשים.

היסוד הראשי הוא חינוך

(הרב קוק)

לאור זאת, אנו מבקשים לכלול במסגרת תכנית ההוראה את המרכיבים הבאים:

רכישת כלי עבודה בתחומי הלב והרגש:

1. כתיבה יוצרת
2. דמיון מודרך
3. פסיכודרמה ופלייבק
4. אמנות פלסטית
5. מוסיקה
6. קולנוע ותיאטרון
7. תנועה וריקוד.

רכישת כלים לתקשורת:

1. שיחה אישית: הקשבה, שיקוף, עצה וכד'.
2. הנחיית קבוצה

מטקסט אל הרוח:

לימוד דרכי הוראה שיש בהם 'קומה שלמה', בתושב"ע, מקרא, ומחשבת ישראל.

שיטה מיוחדת שפותחה בישיבה הכוללת ארבעה שלבים:

1. ניתוח
2. הרחבת מושגים
3. תרגום להגות והשקפה
4. הולכה אל הלב (קיומיות).

אנו מעודדים את תלמידי בית המדרש לעשות תואר ראשון בחינוך דרך מכללת הרצוג, כאשר לא מעט קורסים (לא רק בתחום הקודש כי אם גם בתחום החינוך), יילמדו במסגרת הישיבה ועל פי תפיסת החינוך המיוחדת כפי שתוארה לעיל.

בכל דרכיך דעהו (בד"ד) תכנית העשרה

מטרות תכנית ההשערה:

- 1 גיבושו של בית מדרש שערים בכללותו (כל שלושת השערים יחדיו), כחבורה עובדת את ה' בכל הנר"ן (נפש רוח ונשמה). על מנת להשיג מטרה זו, נקיים בשנות בית מדרש שערים סדנאות בתחומים שונים: מוסיקה; כתיבה יוצרת; דמיון ועוד, ונעבוד על לימוד ועבודה פנימית בחבורה, בהנחיית ראשי שערים.
- 2 הרחבת אופקי מחשבתו והשקפתו של עובד ה' - לשם כך נרכוש העשרה פילוסופית ותרבותית.
- 3 התמקצעות בענפי התורה - לשם כך, כל שער ישמע הרצאות ממומחים בתחום, כמבאות לנושאים שנעסוק בהם.

תוכנית בד"ד בנויה, כמו מסלולי השערים כתוכנית שלמה לאורך 3 שנים. להלן פירוט התוכנית על ענפיה השונים.

שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	העשרה פילוסופית
פילוסופייה מדינית	אתיקה	פילוסופיה יונית	העשרה תרבותית
תרבות זמננו	תרבות המערב	תרבות מסופוטמיה	סדנאות
פסיכודרמה/מוסיקה	תנועה/דמיון נובע	כתיבה יוצרת/אומנות פלסטית	עבודה בחבורה
עיון ועבודה פנימית בחבורה/ראשי שערים	עיון ועבודה פנימית בחבורה ראשי שערים	עיון ועבודה פנימית בחבורה /ראשי שערים	

לגבי ההעשרה המקצועית בכל שער בפני עצמו - ראו להלן בשערים עצמם.

לימוד הגמרא

תכני ויובלי הלימוד

לימוד הגמרא מבוסס על מסכתות הלימוד הישיבתיות, תוך הדגשה של מסכתות העוסקות בנושאים שיש להם נגיעה לגופי מצוות ולהיבטים קיומיים: אישיים או כלליים. הלימוד יתמקד בנושאי הליבה של המסכת עפ"י סדר הדפים ומאורגן לפי נושאים. מרכזו ובסיסו של הלימוד הוא דברי התלמוד והראשונים וממנו יוזל ויושפע לאפיקי דעת ורוח שונים בחול ובקודש.

עקרונות בלימוד:

תורה שבכתב כבסיס לתורה שבעל פה - לימוד מוקפד של המקורות בתורה ובנבואה, ולימוד דרכי מדרשי ההלכה והאגדה ואופן יניקתם מפשוטו של מקרא.

מבנה והקשרים - נשים לב למבנה הסוגיה הנלמדת, למהלך התפתחותה ולסגנונה האופייני ולהקשרים שבתוכה היא מתפתחת. תשומת לתולדותיה של הסוגיה: מקרא, תנאים, אמוראים ופוסקים.

חיבורים - לאור תורת ארץ ישראל של הראי"ה נשאף לחיבור של מקרא ומדרשו, הלכה ואגדה, פשט וסוד, זמני ונצחי, פרטי וכללי.

הגות ומשמעות - הלימוד יחתור להעמיד את עמוד השדרה ההלכתי בפיתוחיו השונים ומתוכו לחשוף את המבנים הרעיוניים העומדת בבסיסן של ההכרעות ההלכתיות באופן גלוי או נסתר. נחתור לזהות את התנועות הפרשניות והרעיוניות שמתקיימות במהלך הדורות, ובעיקר - נבקש את משמעות הסוגיה עבורנו - לומדי התורה.

מן השכל אל הלב - בסופו של הלימוד נשאף לבחינת ולבדיקת הרלוונטיות הנפשית-לבבית של התורה שקנינו, בבחינת וידעת היום - והשבות אל לבבך.

הוא קניין של שפה יהודית, אותנטית, עשירה, מורכבת, שילוב מופלא של שפה עממית ומשפטית, תורנית ואנושית. לדבר גמרא זה לדבר עברית לעומק. בלימוד הגמרא נמצא הכל: משא ומתן דייקני ומפורט, שאר רוח הגותי, רגישות לשונית ודמיון אגדי יחד עם מסורות היסטוריות ואישיות.

בלימוד הגמרא אנו מצטרפים אל בית המדרש הישראלי לדורותיו מתוך מגמה ליטול חלק בתנועת הנצח של הלמדנות הישראלית מחד, אך גם להפוך את הלימוד למשמעותי ולמעורר עבור כל יחיד ועבור הכלל כולו - בימינו אנו, מאידך. אנו מחויבים ללימוד מעמיק ורציני בעיון ובבקיאות כבסיס לחיפוש ערוצים חדשים של פירוש התורה שבעל פה, של בקשת משמעותה, של השבתה אל הלב.

החבורה

שורשי הלימוד צומחים על הקרקע הפוריה של אחוות רעים וחברותא שיסודה בחברות האישית ובדאגה לשלום כל אחד בקורות אותו במעגלי חייו השונים; שדרת הלימוד - מסע רוחני- לימודי משותף ההולך ומגלה את אוצרות התורה; ונופו - השבה והפנמה של אופקי הרוח והמעשה שנלמדו, לחיי היחיד והיחד.

דייקנות ומקצועיות

הלימוד יהיה בדגש על ממדי התורה השונים הרלוונטיים לסוגיה ההלכתית הנלמדת: החל בתורה שבכתב ובמדרשים, עובר לספרות התנאים והאמוראים (מדרשים, תוספתא וירושלמי), מרחיב בדברי הראשונים לפלגותיהם, ומעמיק בדברי האחרונים, ובכללם שיעורי ראשי הישיבות (כגון: ר' חיים, שערי יושר וקובצי השיעורים) בהגדרותיהם ובניתוחיהם. לימוד מדויק עם תשומת לב להיבטים היסטוריים, ספרותיים-לשוניים ומשפטיים.

לדבר גמרא
זה לדבר
עברית
לעומק.
בלימוד
הגמרא
נמצא הכל:
משא ומתן
דייקני
ומפורט,
שאר רוח
הגותי,
רגישות
לשונית
ודמיון אגדי
יחד עם
מסורות
היסטוריות
ואישיות.

שער התנ"ך

הרב איתמר אלדר

תוכנית הלימוד הרב שנתית כוללת: שנת מבוא שערים שבה נלמדים: ויקרא; דברים; תרי עשר; בקיאות: מלכים ודברי הימים. ושלוש שנות שערים.

שנת 'בית שלישי'	שנת 'בית שני'	שנת 'בית ראשון'	
תהלים, איוב, דניאל, עזרא ונחמיה	חמש מגילות + משלי	ישעיה, ירמיה, יחזקאל, תרי עשר	בקיאות
במדבר	שמות	בראשית	חומש
ראב"ע ואחרון	רמב"ן	רש"י ורשב"ם	פרשנות
יחזקאל	ירמיהו	ישעיהו	נביאים
חמש מגילות	עזרא ונחמיה, משלי	איוב, דניאל	כתובים
תהלים: קא-קנ	תהלים: נא-ק	תהלים: א-נ	
המזרח הקדום	שיטות פרשנות (סיפוריות וכו')	טקסט ונוסח (תרגומים, ביקורת המקרא ועוד)	מבואות (ע"י מרצים מומחים)

תוכנית הבקיאות: מתוך הנחה שבשיעור א-ב נלמדו יהושע-שמואל, ובשנת המבוא מלכים ודברי הימים, בשלושת שנות השער יילמדו בבקיאות שאר ספרי התנ"ך. הבקיאות תיעשה בעזרת חומרי עזר קלים ונגישים לקריאה, עם מבחני בקיאות – מחייב חצי סדר לימוד.

חומשים: במהלך שנות שערים, יילמדו ארבעה מתוך חמשת החומשים בעיון, תוך הקניית דרכי פרשנות המתאימים לכל סוג (סיפורים, קבצי חוקים, קורבנות, כלי המשכן וכו').

נביאים: במהלך שנות שערים, נלמד בעיון את כל הנביאים האחרונים: ישעיה; ירמיהו; יחזקאל; תרי עשר.

כתובים: במהלך השנים, נלמד את כל ספרי הכתובים בחצי עיון. וכן את ספר תהלים.

פרשנות: במהלך שנות שערים, נלמד בעיון את הפרשנים העיקריים: רש"י; רשב"ם; רמב"ן; ראב"ע; ואחרון אחד. נלמד את דרכי הפרשנית של כל פרשן, היחס שבין פשט לדרש, יסודות הפרשנות שלו ותפיסת עולמו. (נלמד גם את הביוגרפיה האישית שלו, והשפעתה על פרשנותו).

מבואות: את המבואות נלמד בהנחיית מרצי חוץ המומחים בתחומם – הם יספקו את חומר הלימוד ויגיעו להרצאות. במבואות נעסוק בטקסט ובנוסח (תרגומים, ביקורת המקרא ועוד); שיטות פרשנות שונות (ספרותית וכד'); וכן מקורות מן המזרח הקדום וזיקתם למקרא.

אקטואליה: אחת ממטרות השער היא הקשבה לדבר ה' כנאמר לדורו ולדורות הבאים עד אלינו. כיצד יש בדברי הנבואה בפרט והתנ"ך בכלל, ללמד אותנו על עבודת ה' שלנו ועל הסוגיות האקטואליות שאנו מצויים בתוכן במדינת ישראל ובציבוריות הישראלית.

שער האגדה

הרב חיים וידל

שנה ג	שנה ב	שנה א	
לתולדות האמונה בישראל - ג מודרנה - תורת חו"ל ותורת א"י	לתולדות האמונה בישראל - ב ימי הבינים - העת החדשה	לתולדות האמונה בישראל א - מקרא - בית שני	מבוא כללי
אחרונים: מהר"ל/רמח"ל	ראשונים: חובות הלבבות/כוזרי/ מורה נבוכים	מדרשי האגדה של חז"ל - קבצי אגדה / האגדה שבגמרא	נושא מרכזי
לפילוסופיה של העת החדשה	לפילוסופיה יוונית ומוסלמית	למדרש האגדה של חז"ל	מבוא לנושא המרכזי (ע"י מרצים מומחים)
הגות עכשווית - הרב סולובייצ'יק/ השל/ברקוביץ/הנזיר/מניטו/שג"ר	הראי"ה ובית מדרשו - תורת ארץ ישראל	חסידות - ראשית החסידות (בעש"ט / המגיד / רבי יוסף יעקב)	נושא משני
היסטורי והיסטוריוסופי להגות שלאחר השואה	היסטורי והיסטוריוסופי לראי"ה ובית מדרשו	היסטורי והיסטוריוסופי לחסידות	מבוא לנושא המשני
			העשרה
הראי"ה - קבצים ופנקסים	הראי"ה - אורות	הראי"ה - אורות הקודש - חסידות - 'חוצנים' - מכהן ועד לוינס עכשוויים - שג"ר ועוד	שיעורים וחבורות ללא הכנה

שער האגדה - תכנית הלימודים באגדה - קווים כלליים

תכנית הלימודים תלת-שנתית, כאשר בכל שנה נלמדת תקופה אחרת ושפה אגדתית אחרת. הלימוד נעשה בבקיאות ובעיון, ונלווים אליו מבואות היסטוריים ותרבותיים שונים.

המוקד בלימוד הבקיאות הוא על קניית מבט רחב בסוגיות רוחניות, ויצירת היכרות עם השפה ומערכות המושגים הצומחות ומתחדשות בעולם האגדה לאורך הדורות.

בלימוד העיון הדגש הוא על הקניית כלים ללימוד עיוני מעמיק, ופיתוח יחסו של הלומד לנושאים מזווית רוחנית-קיומית. העיון הוא המקום למפגש הרוחני הממשי, הקיומי והעמוק בין עולמו של הלומד לבין הנושאים שילמדו.

שנה ראשונה - חז"ל:

מבוא לספרות המדרש; בראשית רבה - בקיאות: כחמישים פרשיות, עיון: עשרה סיפורי ראשית; ויקרא רבה - בקיאות: כעשר פרשיות, עיון: סוגיות נרחבות; תלמוד - עיון: סוגיות נרחבות באגדות התלמוד; הגדה של פסח

שנה שנייה - ראשונים:

אמונות ודעות; חובות הלבבות; הכוזרי; מורה הנבוכים; העיקרים - בקיאות: לימוד הספרים כסדר, עיון: לימוד הסוגיות על פי י"ג העיקרים. ועוד

שנה שלישית - אחרונים:

מהר"ל - בקיאות: באר הגולה, עיון: סוגיות ליבה במשנת המהר"ל; רמח"ל - בקיאות ועיון: מסילת ישרים ודעת תבונות; הגר"א ובית מדרשו - בקיאות ועיון - נפש החיים, מגילת אסתר עם פירוש הגר"א, אבן שלמה, ספר יונה עם פירוש הגר"א, מתוך אדרת אליהו על התורה, מתוך פירושי האגדות, מתוך פירוש לספרא דצניעותא; בעש"ט ובית מדרשו - בקיאות ועיון: כתר שם טוב, ליקוטים יקרים, יושר דברי אמת, בעש"ט על התורה ועוד.

במשך כל שלוש השנים - העת החדשה והוגים בני זמננו:

הראי"ה ובית מדרשו - הרצי"ה קוק, הרב חרל"פ, הרב הנזיר ועוד
הוגת בת זמננו בחו"ל ובארץ - הרב סולובייצ'יק, הרב שג"ר ועוד

שער ההלכה

"נועם - אלו תלמידי חכמים שבארץ ישראל, שמנעימין זה לזה בהלכה"
(בבלי, סנהדרין כד)

ישיבתנו רואה חשיבות רבה בכך, שבנוסף ללימוד מעמיק באגדה, בתנ"ך ובגמרא, תתקיים חבורה של תלמידי חכמים המנעימים זה לזה בהלכה מתוך לימוד רציני ודיבוק חברים. בלימודנו נעניין בהשתלשלות ההלכה החל מדברי חז"ל במשנה ובתלמוד, נכיר את שיטות הראשונים בסוגיה, נלמד ביסודיות את הטור והבית יוסף, ונסיים בהכרעת ההלכה בשו"ע בנו"כ, בספרות השו"ת ובפוסקי זמננו, תוך התייחסות לנושאים ציבוריים במדינת ישראל. שאיפתנו היא, שהלומדים בתכנית יוכשרו לקראת בחינות ההסמכה לרבנות מטעם הרבנות הראשית לישראל (שבת, נידה ומקוואות, איסור והיתר, חופה וקידושין, אבלות), ובע"ה יזכו להיות מורי הוראה בעם ישראל ומנהיגים רוחניים בקהילות ישראל.

תכנית הלימודים:

תשע"ח: שבת.

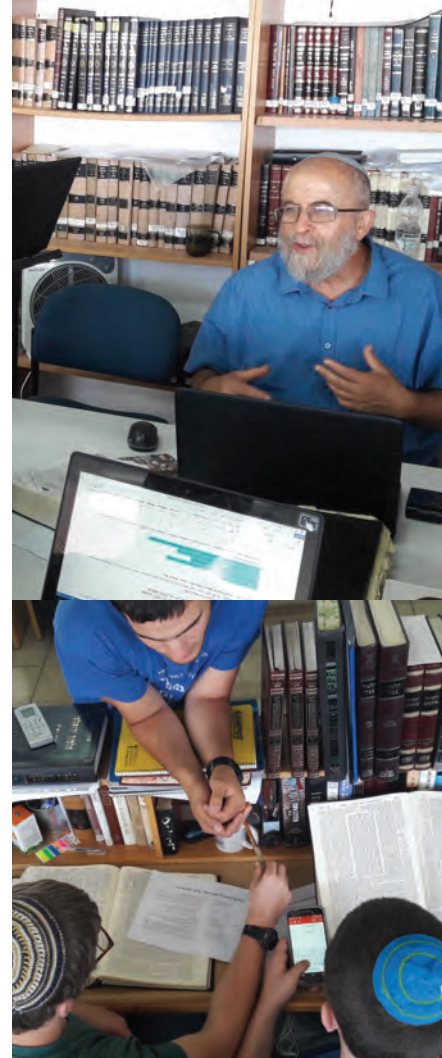
תשע"ט: נידה, חו"ק

תש"פ: איסור והיתר

סדרי הלימוד: בתחילת כל שבוע יחולקו דפי מקורות ללימוד בעיון ובבקיאות. בימי חמישי אחה"צ יתקיים שיעור סיכום על הנושאים שנלמדו באותו השבוע.

מזכרות הישיבה: 09-7700354 | hesderypt@gmail.com
מתניה הר מלך: 052-4760301 | matan280@gmail.com

לפרטים
ולהרשמה

"נועם
- אלו
תלמידי
חכמים
שבארץ
ישראל,
שמנעימין
זה לזה
בהלכה"
(בבלי, סנהדרין כד)